

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

30. märts 2022,

millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta

(ESRN/2022/3)

(2022/C 206/02)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut ⁽¹⁾, eelkõige selle IX lisa,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽²⁾, eelkõige selle artiklit 3 ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelvalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ ⁽³⁾, eelkõige selle VII jaotise 4. peatüki II jagu,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord ⁽⁴⁾, eelkõige selle artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tõhusate ja ühtsete riigisiseste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete huvides tuleb täiustada liidu õiguses nõutavat tunnustamist vabatahtliku kõigipoolsusega.
- (2) Vabatahtliku kõigipoolsuse raamistik makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete kohta, mis on sätestatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) soovitus ESRN/2015/2 ⁽⁵⁾, tagab, et kõik liikmesriigis kasutusele võetud riskipositsioonil põhinevad makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed võetakse kõigipoolselt üle teistes liikmesriikides.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

⁽⁴⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

⁽⁵⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2, 15. detsember 2015, piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 97, 12.3.2016, lk 9).

- (3) 11. jaanuaril 2022 teavitas direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõike 12 tähenduses määratud asutusena tegutsev Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB) ESRNi oma kavatsusest kehtestada nimetatud direktiivi artikli 133 lõike 9 kohaselt süsteemse riski puhvri määr, et ennetada ja leevendada makrotasandi usaldatavusnõuetega seotud riske või süsteemseid riske, mis tulenevad sisereitingutel põhinevatest jaenõuetest, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga. Kavandatavat süsteemse riski puhvri määra kohaldatakse kodumaiste krediidasutuste ning teises liikmesriigis asutatud emaaettevõtja tütarettevõtjate suhtes.
- (4) Meede jõustub 1. mail 2022 ning on mõeldud asendada kehtivat rangemat riiklikku meetet, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽⁶⁾ artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga iv ja hõlmab Belgias asuva elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete riskikaalu lisandit ja kordajat ning mida kohaldatakse kõikide sisereitingute meetodit kasutavate kodumaiste krediidasutuste suhtes. Kehtiva rangema riikliku meetme kohaldamise periood lõpeb 30. aprillil 2022.
- (5) 11. jaanuaril 2022 esitas NBB/BNB ESRNile direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõike 5 kohaselt kõigipoolse ülevõtmise taotluse.
- (6) Arvestades NBB/BNB poolt esitatud taotlust meetme kõigipoolseks ülevõtmiseks teiste liikmesriikide poolt ning selleks, et vältida kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamise seotud negatiivset piiriülest mõju, mis võib tuleneda Belgias kohaldatava makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme rakendamisest, on ESRNi haldusnõukogu otsustanud lisada asjaomase meetme makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete nimekirja, mille suhtes soovitatakse kõigipoolsust soovitusel ESRN/2015/2 kohaselt.
- (7) Seetõttu tuleb soovitusel ESRN/2015/2 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Muudatused

Soovitusel ESRN/2015/2 muudetakse järgmiselt:

1. 1. jao soovitusel C punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt üle võtta muude asjaomaste asutuste vastuvõetud ning ESRNi kõigipoolseks vastuvõtmiseks soovitatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed. Kõigipoolselt soovitatakse üle võtta lisas täpsemalt kirjeldatud järgmised meetmed:

Belgia:

— 9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide sisereitingutel põhinevate füüsiliste isikute jaenõuete suhtes, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga.

Prantsusmaa:

— suure võlakoormusega suurtele mittefinantsettevõtetele (registreeritud asukohaga Prantsusmaal) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikes 1 ette nähtud riskide kontsentreerumise piirmäära karmistamine 5 % tasemele nende esimese taseme omavahenditest, mida kohaldatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile ii globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

Leedu:

- 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide Leedu Vabariigis elavate füüsiliste isikute elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

Luksemburg:

- õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele, kusjuures erinevate laenusajate kategooriate suhtes kohaldatakse erinevaid laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid:
  - a) 100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha;
  - b) 90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha. Seda piirmäära rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelist välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;
  - c) 80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).

Madalmaad:

- keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi Madalmaades tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud füüsiliste isikute jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit. Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal.

Norra:

- 4,5 % suurune süsteemse riski puhvri määr Norra riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (*) (EMP leping) tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava direktiivi 2013/36/EL (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete direktiiv“) artiklile 133 kõigile Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele;
- 20 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras EMP lepingu tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete määrus“) artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit;
- 35 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit.

Rootsi:

- Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit, krediidasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri kohaldamine riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas, mida kohaldatakse Rootsis resideeruvate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes, kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi.“

(*) EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

Frankfurt Maini ääres, kolmapäev, 30. märts 2022

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

LISA

Soovituse ESRN/2015/2 lisa asendatakse järgmisega:

„LISA

Belgia

9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide sisereitingutel põhinevate jaenõuete suhtes, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga.

I. Meetme kirjeldus

1. Belgia meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 9 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide sisereitingutel põhinevate füüsiliste isikute jaenõuete suhtes, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded).

II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Belgia meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada seda kõikide sisereitingutel põhinevate füüsiliste isikute jaenõuete suhtes, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded). Teise võimalusena võib meetme kõigipoolselt üle võtta läbi järgmise COREP aruandlusvormi: Sisereitingutel põhinevate füüsiliste isikute jaenõuded, mis on tagatud Belgias asuva elamukinnisvaraga (nii makseviivituses mitteolevad kui makseviivituses olevad nõuded).
3. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalve-meetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

4. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 2 miljardit eurot. Seetõttu soovitatakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidasutuse- või investeerimisühingupõhise piirmäära ületamisel.
5. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 2 miljardit eurot. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Prantsusmaa

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikes 1 ette nähtud riskide kontsentreerumise piirmäära karmistamine 5 % tasemele esimese taseme omavahenditest seoses Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suure võlakoormusega suurte mittefinantsettevõtete, mida kohaldatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile ii globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel.

I. Meetme kirjeldus

1. Prantsuse meetme kohaselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti ii alusel kohaldatakse globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel (mitte allkonsolideeritud tasemel), riskide kontsentreerumise piirmäära karmistamist 5 % tasemele esimese taseme omavahenditest Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suure võlakoormusega suurte mittefinantsettevõtete osas.

2. Mittefinantsettevõtte on määratletud kui füüsiline või juriidiline isik, mille registreeritud asukoht on Prantsusmaal ja mis kuulub oma kõrgeimal konsolideerimistasemel mittefinantsettevõtete sektorisse vastavalt määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013 (*) A lisa punktis 2.45.
3. Meedet kohaldatakse Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete seotud riskipositsioonide suhtes ning seotud mittefinantsettevõtete rühmadega seotud riskipositsioonide suhtes järgmiselt:
  - a) kõrgeimal konsolideerimistasemel Prantsusmaal registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma kuuluvate mittefinantsettevõtete osas kohaldatakse seda meetet rühma ja kõikide tema seotud üksustega seotud neto riskipositsioonide summale määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses;
  - b) kõrgeimal konsolideerimistasemel väljaspool Prantsusmaad registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma kuuluvate mittefinantsettevõtete osas kohaldatakse seda meetet riskipositsioonide summale, mis on seotud:
    - i) nende mittefinantsettevõtete, mille registreeritud asukoht on Prantsusmaal;
    - ii) Prantsusmaal või välismaal asuvate üksustega, mille üle punktis i viidatud mittefinantsettevõtte omavad otsest või kaudset kontrolli määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses, ja
    - iii) Prantsusmaal või välismaal asuvate üksustega, mis on majanduslikult sõltuvad punktis i viidatud mittefinantsettevõtetest määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 39 tähenduses.

Seega ei kuulu selle meetme kohaldamisalasse mittefinantsettevõtte, mille registreeritud asukoht ei ole Prantsusmaal ja mis ei ole Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete tütarettevõtjad ega neist majanduslikult sõltuvad üksused ega nende poolt otseselt või kaudselt kontrollitavad.

Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõikega 1 kohaldatakse seda meetet pärast krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 399 kuni 403.

4. Globaalne süsteemselt oluline ettevõtja või muu süsteemselt oluline ettevõtja peab käsitlema Prantsusmaal registreeritud asukohta omavat mittefinantsettevõtet suurena, kui tema algne riskipositsioon mittefinantsettevõtte või seotud mittefinantsettevõtete rühma suhtes punkti 3 tähenduses võrdub 300 miljoni euroga või on sellest suurem. Algse riskipositsiooni väärtus arvutatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 389 ja 390 enne määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 399 kuni 403 ette nähtud krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist, mis esitatakse vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 (**) artiklile 9.
5. Mittefinantsettevõtte võlakoormus loetakse suureks, kui tema finantsvõimenduse määr on suurem kui 100 % ja finantsnõuete kattekordaja on alla kolme; need näitajad arvutatakse rühma kõrgeimal konsolideerimistasemel järgmiselt:
  - a) finantsvõimenduse määr on sularahas netovõlgnevuse ja omavahendite vahe ja
  - b) finantsnõuete kattekordaja on ühelt poolt lisandväärtus pluss tegevustoetuste, millest on maha arvatud:
    - i) palgafond; ii) tegevusmaksud ja -lõivud; iii) muud tavalised netotegevuskulud, välja arvatud netointressid ja samalaadsed nõuded; ja iv) allahindlused ja kulum, ning teiselt poolt intressi ja samalaadsete nõuete vahe.

Need näitajad arvutatakse kohaldatavate standardite kohaselt määratletud raamatupidamislike koondnäitajate alusel, mis on esitatud mittefinantsettevõtte finantsaruannetes ja kohalduvatel juhtudel audiitori poolt kinnitatud.

II. Kõigipoolsus

6. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõnealune Prantsusmaa meede kõigipoolselt üle võtta ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes nende jurisdiktsiooni panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel.
7. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel kooskõlas soovitusel C punktiga 2 pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt kuue kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meedet täiendab kombineeritud olulisuse piirmäär, mille eesmärk on võimaldada meedet kõigipoolselt kohaldataval asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet ning mis seisneb järgmises:
  - a) algsete riskipositsioonide kogumahu 2 miljardi euro suurune piirmäär riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel seoses Prantsusmaa mittefinantsettevõtete sektoriga;
  - b) 300 miljoni euro suurune piirmäär, mis on kohaldatav riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja muudele süsteemselt olulistele ettevõtjatele ja mis võrdub punktis a nimetatud piirmääraga või ületab seda, seoses:
    - i) üksiku algse riskipositsiooniga Prantsusmaal registreeritud asukohta omava mittefinantsettevõtte suhtes;
    - ii) punkti 3 alapunkti a alusel arvatud algsete riskipositsioonide kogusummaga kõrgeimal konsolideerimistasemel Prantsusmaal registreeritud asukohta omava seotud mittefinantsettevõtete rühma suhtes;
    - iii) vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 VIII lisa vormidele C 28.00 ja C 29.00 esitatud algsete riskipositsioonide kogusummaga selliste Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate mittefinantsettevõtete suhtes, mis kuuluvad kõrgeimal konsolideerimistasemel väljaspool Prantsusmaad registreeritud asukohta omavasse seotud mittefinantsettevõtete rühma;
  - c) 5 % piirmäär globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate esimese taseme omavahenditest kõrgeimal konsolideerimistasemel punktis b määratletud riskipositsioonide osas pärast krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 399 kuni 403.

Punktides b ja c nimetatud piirmäärasid kohaldatakse olenemata sellest, kas asjaomane üksus või mittefinantsettevõtte on suure võlakooomusega või mitte.

Punktides a ja b viidatud algse riskipositsiooni väärtus arvutatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 389 ja 390 enne määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 399 kuni 403 ette nähtud krediidiriski maandamise mõju ja erandite arvessevõtmist, mis esitatakse vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 artiklile 9.

9. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriigi asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutseva panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel globaalse süsteemselt olulise ettevõtja või muu süsteemselt olulise ettevõtja suhtes, mis ei riku punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäära kohaldamisel jälgivad asjaomased asutused riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või muude süsteemselt oluliste ettevõtjate riskipositsioonide olulisust seoses Prantsuse mittefinantsettevõtete sektoriga ning samuti kõnealuste ettevõtjate riskikontsentratsiooni Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suhtes ning neil soovitatakse kohaldada asjaomast Prantsuse meedet varem sellest vabastatud kõnealuste ettevõtjate suhtes nende panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel, kui rikutakse punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Asjaomastel asutustel soovitatakse samuti teavitada oma jurisdiktsiooni teisi turuosalisi süsteemsetest riskidest, mis on seotud Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suurenenud finantsvõimendusega.

10. Kui liikmesriigis puuduvad panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või muud süsteemselt olulised ettevõtjad, millel on Prantsuse mittefinantsettevõtete sektori suhtes riskipositsioone, mis ületavad punktis 8 nimetatud olulisuse piirmäära, võivad asjaomased asutused vastavalt soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktile 1 kõnealust Prantsuse meedet kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul jälgivad asjaomased asutused riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või muude süsteemselt oluliste ettevõtjate riskipositsioonide olulisust seoses Prantsuse mittefinantsettevõtete sektoriga ning samuti kõnealuste ettevõtjate riskikontsentratsiooni Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suhtes, ning neil soovitatakse asjaomane Prantsuse meede kõigipoolselt üle võtta, kui kõnealune ettevõtja ületab oma panganduse usaldatavusnäitajate kõrgeimal konsolideerimistasemel punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Asjaomastel asutustel soovitatakse samuti teavitada oma jurisdiktsiooni teisi turuosalisi süsteemsetest riskidest, mis on seotud Prantsusmaal registreeritud asukohta omavate suurte mittefinantsettevõtete suurenenud finantsvõimendusega.
11. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks punktis 8 nimetatud kombineeritud olulisuse piirmäära. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohaldada kohastel juhtudel oma jurisdiktsioonis soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Leedu

2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide Leedu Vabariigis elavate füüsiliste isikute elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

I. Meetme kirjeldus

1. Leedu meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 133, kehtestatakse 2 % suurune süsteemse riski puhvri määr kõikide Leedu füüsiliste isikute jaenõuete suhtes, mis on tagatud elamukinnisvaraga.

II. Kõigipoolsus

2. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Leedu meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada Leedus tegevusloa alusel tegutsevate pankade filiaalide suhtes ja Leedu füüsiliste isikute otsuste piiriüleste nõuete suhtes, mis on tagatud elamukinnisvaraga. Märkimisväärne osa kõikidest hüpoteeklaenude positsioonidest kuulub Leedus tegutsevatele välisfiliaalidele; seetõttu aitaks meetme kõigipoolse ülevõtmine teiste liikmesriikide poolt edendada võrdseid tingimusi ning tagada, et kõik olulised turuosalisel võtavad arvesse elamukinnisvaraga seotud riskide suurenemist Leedus, ning tugevdavad oma vastupanuvõimet.
3. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalve-meetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

4. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 50 miljonit eurot, mis moodustab ligikaudu 0,5 % Leedu krediidasutuste sektori asjaomastest riskipositsioonidest. Seetõttu soovitatakse kõigipoolset ülevõtmist ainult krediidasutuse- või investeerimisühingupõhise piirmäära ületamisel.
5. Piirmäära kohaldamise põhjendused:
  - a) Piirmäär aitab maandada õigusliku killustatuse ohtu, kuna sama olulisuse piirmäär kehtib ka Leedus tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes;
  - b) Olulisuse piirmäära kohaldamine aitab tagada võrdsed tingimused, kuna süsteemse riski puhvri nõuet kohaldatakse sarnase suurusjärgu riskipositsioonidega krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes;

- c) Piirmäär on oluline finantsstabiilsuse tagamiseks, kuna elamukinnisvaraga seotud riskid sõltuvad peamiselt eluasemeturu dünaamikast, mis osaliselt sõltub eluaseme ostmiseks väljastatud uute laenude mahust. Seetõttu tuleb meedet kohaldada turuosaliste suhtes, kes turul aktiivselt tegutsevad, kuigi nende hüpoteeklaenude portfelli maht ei ole nii suur, kui suurematel laenuvõtjatel.
6. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 on 50 miljoni euro suurune olulisuse piirmäär soovitatav maksimaalne lävi. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Luksemburg

Õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele, kusjuures erinevate laenusaaajate kategooriate suhtes kohaldatakse erinevaid laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid:

- a) **100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha;**
- b) **90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha. Seda piirmäära rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusaaajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelist välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;**
- c) **80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).**

I. Meetme kirjeldus

1. Luksemburgi ametiasutused kehtestasid õiguslikult siduvad laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad Luksemburgis asuva elamukinnisvaraga seotud uutele hüpoteeklaenudele. Vastavalt süsteemse riski komitee (Comité du Risque Systémique) (***) soovitusel on Banque centrale du Luxembourgiga kooskõlastatult tegutsev finantssektori järelevalvekomitee (Commission de Surveillance du Secteur Financier) (****) kehtestanud laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad, mis erinevad kolme laenusaaajate kategooria lõikes. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärad on nende kolme kategooria puhul järgmised:
- a) 100 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha;
- b) 90 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele ostjatele, s.t mitte esmakordsetele ostjatele, kes soetavad oma peamise elukoha. Seda piirmäära rakendatakse proportsionaalselt portfelli allahindluse kaudu. Eelkõige võivad laenuandjad 15 % nendele laenusaaajatele antud uute hüpoteeklaenude portfelist välja anda üle 90 % suuruse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga, kuid alla 100 % suuruse maksimaalse laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvuga;
- c) 80 % suurune laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäär muudele hüpoteeklaenudele (sealhulgas üürileandmise eesmärgil ostmise segment).
2. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv on laenusaaaja poolt elamukinnisvaraga tagatud kõikide laenude või laenuosade summa (laenu andmise ajal) ja kinnisvara väärtuse (samal ajal) suhe.
3. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu piirmäärasid kohaldatakse omandiõiguse liigist (nt täielik omandiõigus, kasutusvaldus, võõrandamisõigusega kasutusvaldus) sõltumatult.
4. Meedet kohaldatakse mis tahes eraõigusliku laenusaaaja suhtes, kes võtab hüpoteeklaenu elamukinnisvara ostmiseks Luksemburgis mitteäriilistel eesmärkidel. Meedet kohaldatakse ka juhul, kui laenusaaaja kasutab tehingu lõpuleviimiseks õiguslikku struktuuri, nt kinnisvarasse investeerivat äriühingut, ning ühistootluste puhul. Mõiste „elamukinnisvara“ hõlmab ehitusmaad, olenemata sellest, kas ehitustööd toimuvad vahetult pärast ostu või aastaid hiljem. Meedet kohaldatakse ka juhul, kui laenusaaajale antakse laen pikaajalise rendilepinguga seotud kinnisvara ostmiseks. Kinnisvara võib olla omaniku kasutuses või ostetud üürileandmise eesmärgil.

II. Kõigipoolsus

5. Liikmesriikidel, kelle laenuandmisega tegelevatel krediidasutustel, kindlustusseltsidel ja spetsialistidel (hüpoteeklaenuandjatel) on otsese piiriülese krediidi kaudu asjakohased olulised Luksemburgi krediidiriski positsioonid, soovatakse Luksemburgi meede oma jurisdiktsioonis kõigipoolselt üle võtta. Kui nimetatud meede nende jurisdiktsioonis kõikide asjaomaste piiriüleste riskipositsioonide osas puudub, soovatakse asjaomastel asutustel kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat meedet, millel on algatatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmega samaväärne mõju.

6. Liikmesriigid peaksid ESRNi teavitama Luksemburgi meetme kõigipoolsest ülevõtmisest või *de minimis* erandi kasutamisest kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 soovitusel D. Nimetatud teatis tuleks esitada hiljemalt ühe kuu jooksul alates kõigipoolsuse saavutamise meetme vastuvõtmist ESRNi veebilehel avaldatud vormil. ESRN avaldab teatisel ESRNi veebilehel ning teavitab seeläbi avalikkust riikide kõigipoolsuse kohaldamise otsustest. See teavitus hõlmab kõigipoolsust kohaldava liikmesriigi tehtud erandeid ning võetud kohustust jälgida kõrvalehoidumisi ja vajaduse korral reageerida.
7. Liikmesriikidel soovitatakse meede kõigipoolselt üle võtta kolme kuu jooksul alates käesoleva soovitusel avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meedet täiendavad kaks olulisuse piirmäära, et võimaldada kõigipoolsust kohaldavatel liikmesriikidel kohaldada *de minimis* põhimõtet: riigipõhine olulisuse piirmäär ja krediitdiasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär. Luksemburgile antavate piiriüleste hüpoteeklaenude kogusumma riigipõhine olulisuse piirmäär on 350 miljonit eurot, mis vastab ligikaudu 1 %-le riigisisese elamukinnisvaraturu kogumahust 2020. aasta detsembris. Luksemburgile antavate piiriüleste hüpoteeklaenude kogusumma krediitdiasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär on 35 miljonit eurot, mis vastab ligikaudu 0,1 %-le Luksemburgi elamukinnisvaraturu kogumahust 2020. aasta detsembris. Kõigipoolsust nõutakse vaid juhul, kui ületatakse nii riigi- kui ka krediitdiasutuse- või investeerimisühingupõhine piirmäär.

Madalmaad

Keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldavad krediitdiasutused, kes kasutavad Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud füüsiliste isikute jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes sisereitingute meetodit. Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal.

I. Meetme kirjeldus

1. Madalmaade meetmega, mida kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi, on kehtestatud keskmise riskikaalu alampiir sisereitingute meetodit kasutavate krediitdiasutuste Madalmaades asuvalle elamukinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud füüsiliste isikute jaenõuete riskipositsioonide portfelleidele. Meetme kohaldamisalast on välja jäetud riikliku hüpoteekide tagamise skeemiga hõlmatud laenud.
2. Keskmise riskikaalu alampiir arvutatakse järgmiselt:
  - a) Iga riskipositsiooni kirje osas, mis kuulub meetme kohaldamisalasse, määratakse 12 % suurune riskikaal laenu osale, mis ei ületa 55 % laenu tagamiseks kasutatava kinnisvara turuväärtusest; ülejäänud laenu osale määratakse 45 % suurune riskikaal. Arvutamisel kasutatav laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv määratakse kindlaks määruse (EL) nr 575/2013 kohaldatavate sätete kohaselt.
  - b) Portfelli keskmise riskikaalu alampiir on individuaalsete laenude riskikaalude riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal, mis on arvutatud eespool selgitatud viisil. Keskmise riskikaalu alampiiri arvutamisel ei võeta arvesse individuaalseid, mille suhtes meedet ei kohaldata.
3. Meede ei asenda määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud ning sellest tulenevaid kehtivaid kapitalinõudeid. Pangad, kelle suhtes meedet kohaldatakse, peavad arvutama kõnealuse meetme kohaldamisalasse kuuluva hüpoteeklaenude portfelli osa keskmise riskikaalu nii määruuses (EL) nr 575/2013 sätestatud tavapärastel kohaldatavate nõuete kui ka meetmega ette nähtud meetodi alusel. Seejärel peavad nad kapitalinõuete arvutamisel kohaldama kahest keskmisest riskikaalust kõrgemat.

II. Kõigipoolsus

4. Asjaomastel ametiasutustel soovitatakse Madalmaade meede kõigipoolselt üle võtta ning kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel on Madalmaades asuva elamukinnisvaraga tagatud jaenõuded füüsiliste isikute vastu, kuna asjaomane pangandussektor võib oma filiaalide kaudu olla otseselt või kaudselt avatud Madalmaade eluasemeturu süsteemsele riskile.
5. Kooskõlas soovitusel C punktiga 2 soovitatakse asjaomastel asutustel kohaldada sama meetet, mida kohaldab meetme algatanud asutus Madalmaades, soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.
6. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meetet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalvemeetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

7. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär, et võimaldada meetet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused ja investeerimisühingud võib vabastada keskmise riskikaalu alampiirist, mida kohaldatakse Madalmaades asuvale elamukinnisvarale seatud hüpoteekidega tagatud füüsiliste isikute jaenõuete portfelli suhtes, kui asjaomane määr ei ületa 5 miljardit eurot. Olulisuse piirmäära hulka ei arvestata riikliku hüpoteekide tagamise skeemiga hõlmatud laene.
8. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 5 miljardit eurot. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meetet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.

Norra

- 4,5 % suurune süsteemse riski puhvri määr Norra riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EMP leping) tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava direktiivi 2013/36/EL (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete direktiiv“) artiklile 133 kõigile Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele;
- 20 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras EMP lepingu tingimuste kohaselt 1. jaanuaril 2020 kohaldatava määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatav kapitalinõuete määrus“) artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit;
- 35 % suurune keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes, mida kohaldatakse vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit.

I. Meetmete kirjeldus

1. Finanssdepartement (Norra rahandusministeerium) kehtestas alates 31. detsembrist 2020 kolm meetet: i) süsteemse riski puhvri nõue Norra riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete direktiivi artiklile 133; ii) keskmise riskikaalu alampiir Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi; ja iii) keskmise riskikaalu alampiir Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide suhtes vastavalt Norra suhtes ja Norras 1. jaanuaril 2020 kohaldatava kapitalinõuete määruse artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktile vi.

2. Süsteemse riski puhvri määraks on kehtestatud 4,5 % ja seda kohaldatakse kõikide Norras tegevusloa alusel tegutsevate krediidasutuste riigisiseste riskipositsioonide suhtes. Krediidasutuste puhul, kes ei kasuta täiustatud sisereitingute meetodit, kohaldatakse kõikide riskipositsioonide suhtes 3 % suurust süsteemse riski puhvrit kuni 31. detsembrini 2022; seejärel kohaldatakse riigisiseste riskipositsioonide suhtes 4,5 % suurust süsteemse riski puhvrit.
3. Elamukinnisvara riskikaalu alampiiri meede on krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse sisereitingute meetodit kasutavate krediidasutuste suhtes. Kinnisvara riskikaalu alampiir on elamukinnisvaraportfelli riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal. Norra elamukinnisvaraga seotud riskipositsioone tuleks käsitada Norras asuva kinnisvaraga tagatud jaenõuetena.
4. Ärikinnisvara riskikaalu alampiiri meede on krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiir, mida kohaldatakse sisereitingute meetodit kasutavate krediidasutuste suhtes. Kinnisvara riskikaalu alampiir on ärikinnisvaraportfelli riskipositsioonidega kaalutud keskmine riskikaal. Norra ärikinnisvaraga seotud riskipositsioone tuleks käsitada Norras asuva kinnisvaraga tagatud nõuetena äriühingute vastu.

II. Kõigipoolsus

5. Asjaomastel asutustel soovitatakse Norra meetmed, mida kohaldatakse Norra riskipositsioonide suhtes kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikega 1 ja määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 5, kõigipoolselt üle võtta. Asjaomastel asutustel soovitatakse süsteemse riski puhvri määr kõigipoolselt üle võtta 18 kuu jooksul alates käesoleva soovitusena (mida on muudetud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusena ESRB/2021/3 (***) avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*, välja arvatud juhul, kui punktis 7 on sätestatud teisiti. Norra elamu- ja ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmised riskikaalu alampiirid tuleks kõigipoolselt üle võtta soovitusena ESRN/2015/2 sätestatud tavapärase kolme kuu pikkuse üleminekuajaperioodi jooksul.
6. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed nende jurisdiktsioonis puuduvad, soovitatakse asjaomastel asutustel kooskõlas soovitusena C punktiga 2 pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivaid makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmeid, millel on kõigipoolselt ülevõtmiseks soovitatud meetmetega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärsed meetmed elamu- ja ärikinnisvara riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiiride kõigipoolsuse saavutamiseks üle võtta 12 kuu jooksul ning süsteemse riski puhvri määra kõigipoolsuse saavutamiseks 18 kuu jooksul pärast käesoleva soovitusena avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, välja arvatud juhul, kui punktis 7 on süsteemse riski puhvri osas sätestatud teisiti.
7. Senikaua kui direktiiv (EL) 2019/878 muutub EMP lepingu tingimuste kohaselt Norra suhtes ja Norras kohalduvaks, võivad asjaomased asutused Norra süsteemse riski puhvri määra meetme kõigipoolset üle võtta viisil ja tasandil, mis võtab arvesse asjaomases liikmesriigis ja Norras kohaldatavate kapitalinõuete mis tahes kattumist või erinevust, tingimusel et järgitakse järgmisi põhimõtteid:
  - a) riski ohjamine: asjaomased asutused peavad tagama, et süsteemset risk, mille maandamiseks Norra meede kehtestatakse, on piisavalt arvesse võetud;
  - b) õigusliku arbitraazi vältimine ja võrdse kohtlemise tagamine: asjaomased asutused peavad minimeerima kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamise võimalust ning vajaduse korral viivitamata täitma lüngad; asjaomased asutused peavad tagama krediidasutustele võrdsed võimalused.

Käesolevat punkti ei kohaldata elamu- ja ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide keskmise riskikaalu alampiiride meetmete suhtes.

III. Olulisuse piirmäär

8. Meetmetele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingu põhised Norra riskipositsioonide olulisuse piirmäärad, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet järgmiselt:

- a) süsteemse riski puhvri määra olulisuse piirmäär on riskiga kaalutud vara maht 32 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le krediitiasutuste riskiga kaalutud koguvara mahust Norras;
  - b) elamukinnisvara riskikaalu alampiiri olulisuse piirmäär on brutolaenuandmise maht 32,3 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le Norra klientide elamukinnisvaraga tagatud brutolaenuandmise mahule;
  - c) ärikinnisvara riskikaalu alampiiri olulisuse piirmäär on brutolaenuandmise maht 7,6 miljardit NOK, mis vastab ligikaudu 1 %-le Norra klientide ärikinnisvaraga tagatud brutolaenuandmise mahule.
9. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriikide asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele krediitiasutustele, kelle riskipositsioonid Norras on vähese tähtsusega. Riskipositsioonid on vähese tähtsusega, kui need jäävad alla punktis 8 sätestatud krediitiasutuse- või investeerimisühingupõhist olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäärade kohaldamisel peaksid asjaomased asutused kontrollima riskipositsioonide olulisust ja neil soovitatakse kohaldada Norra meetmeid riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate, varem erandi saanud krediitiasutuste suhtes punktis 8 sätestatud olulisuse piirmäärade ületamise korral.
10. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 on punktis 8 sätestatud olulisuse piirmäärad soovitatav maksimaalne lävi. Seetõttu võivad kõigipoolsust kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäärade asemel soovitusel madalamaid piirmäärasid või kohaldada meetmeid kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata.
11. Kui liikmesriikides ei ole tegevusloa alusel tegutsevaid krediitiasutusi, kelle riskipositsioonid Norras on olulised, võivad liikmesriikide asjaomased asutused soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunkti 1 kohaselt otsustada Norra meetmeid kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul peaksid asjaomased ametiasutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima Norra meetmete kõigipoolsuse soovitusel, kui krediitiasutus ületab asjaomased olulisuse piirmäärad.

Rootsi

Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate krediitiasutuste suhtes, kes kasutavad regulatiivse kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit, krediitiasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri kohaldamine riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas, mida kohaldatakse Rootsis resideerivate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes, kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunktiga vi.

I. Meetme kirjeldus

1. Rootsi meetme kohaselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõike 2 punkti d alapunkti vi alusel kohaldatakse Rootsis tegevusloa alusel tegutsevate, sisereitingute meetodit kasutavate krediitiasutuste suhtes krediitiasutustele suunatud 25 protsendi alampiiri riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaalu osas Rootsis resideerivate võlgnike kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonide portfelli suhtes.
2. Riskipositsioonidega kaalutud keskmine on individuaalsete riskipositsioonide, mida arvutatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 154, riskikaalude keskmine, mida kaalutakse vastava riskipositsiooni väärtuses.

II. Kõigipoolsus

3. Kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 458 lõikega 5 soovitatakse liikmesriikide asjaomastel asutustel võtta Rootsi meede kõigipoolselt üle ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate krediitiasutuste, kes kasutavad sisereitingute meetodit, Rootsis asuvate filiaalide suhtes soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.
4. Asjaomastel asutustel soovitatakse kõigipoolselt Rootsi meede üle võtta ja kohaldada seda riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate krediitiasutuste suhtes, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel on Rootsis resideerivate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuetega seoses riskipositsioonid. Kooskõlas soovitusel C punktiga 2 soovitatakse asjaomastel asutustel kohaldada sama meetet, mida kohaldab meetme algatanud asutus Rootsis, soovitusel C punktis 3 osutatud tähtaja jooksul.

5. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavusjärelevalve meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju. Asjaomastel asutustel soovitatakse samaväärne meede vastu võtta hiljemalt nelja kuu jooksul pärast käesoleva soovitusel avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

III. Olulisuse piirmäär

6. Meetmele on lisatud krediidasutuse- või investeerimisühingupõhine olulisuse piirmäär 5 miljardit SEK, et võimaldada meedet kõigipoolset ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet.
7. Kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 võivad liikmesriikide asjaomased asutused teha erandi riigisisese tegevusloa alusel tegutsevatele krediidasutustele, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kelle kinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid seoses Rootsis resideeruvate võlgnikega jäävad alla 5 miljardi SEK suurust olulisuse piirmäära. Olulisuse piirmäära kohaldamisel peaksid asjaomased asutused kontrollima riskipositsioonide olulisust ja neil soovitatakse kohaldada Rootsi meedet riigisisese tegevusloa alusel tegutsevate, varem erandi saanud krediidasutuste suhtes 5 miljardi SEK suuruse olulisuse piirmäära ületamise korral.
8. Kui liikmesriigis puuduvad tegevusloa alusel tegutsevad krediidasutused Rootsis asuvate filiaalidega või kellel on Rootsis resideeruvate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid, kes kasutavad sisereitingute meetodit ja kellel oleksid Rootsis resideeruvate võlgnike elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete riskipositsioonid üle 5 miljardi SEK, võivad liikmesriikide asjaomased asutused otsustada kooskõlas soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 Rootsi meedet kõigipoolset mitte üle võtta. Sellisel juhul peaksid asjaomased asutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima Rootsi meetme kõigipoolset soovitusel, kui sisereitingute meetodit kasutav krediidasutus ületab 5 miljardi SEK piiri.
9. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 soovitatakse olulisuse ülempiiriks 5 miljardit SEK. Seetõttu võivad kõigipoolset kohaldavad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolset ilma olulisuse piirmäärata..

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 549/2013, 21. mai 2013, Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta, (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

(**) Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, 16. aprill 2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediidasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).

(***) Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

(****) CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

(*****) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2021/3, 30. aprill 2021, millega muudetakse soovitusel ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsete kohta (ELT C 222, 11.6.2021, lk 1).“